

Plan mot kränkande, trakasserier och diskriminering, utbildningsnämndens samtliga skolformer

Beslutad av utbildningsnämnd. 2019-09-16/§ 109: Plan

Diarienummer: UTB/2019:169

Dokumentansvarig nämnd: Utbildningsnämnden

Dokumentansvarig tjänsteperson: (roll): Utbildningsstrateg

Vision Policy Strategi Plan Riktlinje

Innehåll

1. Sammanfattning.....	3
2. Inledning.....	3
3. Planens innehåll.....	4
Definitioner av diskriminering och trakasserier.....	4
De sex olika typerna av diskriminering:.....	4
Definitioner av kränkande behandling.....	5
Samverkan med anställda och barn/elever kring utarbetandet av planen.....	5
På Egebyskolan, arbetar vi på följande vis:.....	6
Trivsel- och trygghetsskapande insatser.....	6
Egebyskolans utvärdering av målen år 2020-2021:.....	7
Kartläggning av risker avseende kränkande behandling, trakasserier och diskriminering.....	8
Egebyskolans kartläggningsområden 2021/2022:.....	9
Undersök och Analysera.....	9
Analys av kartläggningen.....	9
Aktiva åtgärder för att undvika kränkande behandling, trakasserier och diskriminering samt mål för arbetet.....	10
Åtgärda, följa upp och utvärdera Egebyskolans mål läsår 2021/2022.....	11
Anmälningrutiner när misstänkt kränkning, trakasserier eller diskriminering skett.....	14
Egebyskolans anmälningrutiner:.....	14
Utredning av misstänkt kränkande behandling och diskriminering - Vuxen mot barn/elev.....	15
Utredning av misstänkt kränkande behandling och trakasserier - Barn/elev mot barn/elev.....	16
Allmänt om utredning.....	16
Utredningens innehåll.....	16
Åtgärderna.....	17
Anmälan till andra myndigheter.....	17
4. Ansvar och uppföljning.....	18
Ansvarsförhållanden.....	18
Uppföljning.....	18

1. Sammanfattning

Barn och elever är skyddade mot både kränkande behandling, trakasserier och diskriminering. Arbetet har sin utgångspunkt i denna förvaltningsövergripande plan, som också fungerar som en mall där respektive förskola/skola fyller i vissa delar som är specifika för den egna verksamheten.

2. Inledning

Bestämmelser om åtgärder mot diskriminering och trakasserier finns i diskrimineringslagen. Denna plans innehåll bygger på den vägledning om hur arbetet bör ske utifrån skrivningar på diskrimineringsombudsmannens webbplats: www.do.se/framja-och-atgarda/forskolan-och-skolans-ansvar

Alla verksamheter som regleras i skollagen är skyldiga att vidta åtgärder för att motverka kränkande behandling av barn och elever. Dessa bestämmelser finns i skollagens sjätte kapitel. Denna plans innehåll bygger på den vägledning om hur arbetet bör ske som finns på skolverkets webbplats: www.skolverket.se/skoluteckling/vardegrund/krankning-av-elev

Samtliga enheter inom utbildningsförvaltningen hämtar denna mall för Plan mot kränkande behandling, trakasserier och diskriminering på Mint och publicerar enhetens lokala plan på respektive hemsida senast 15 oktober för pågående läsår.

3. Planens innehåll

Definitioner av diskriminering och trakasserier

Diskriminering enligt diskrimineringslagen är förenklat att någon missgynnas. Missgynnandet ska ha samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna:

- kön
- könsöverskridande identitet eller uttryck
- etnisk tillhörighet
- religion eller annan trosuppfattning
- funktionsnedsättning
- sexuell läggning
- ålder.

Det är bara enskilda personer som kan bli diskriminerade i lagens mening. Man kan alltså inte diskriminera en grupp eller organisation. Den som diskriminerar kan vara en enskild person, men den som leder verksamheten som utför diskrimineringen bär det yttersta ansvaret. I skolan/förskolan är det huvudmannen eller personalen som kan göra sig skyldig till diskriminering eftersom det behöver finnas en uppenbar strukturell maktobalans mellan den som diskriminerar och den som blir diskriminerad. Detta kan till exempel ske genom skolans/förskolans regler och rutiner som missgynnar vissa elever/barn.

Diskriminering förutsätter ett maktövertag hos den som diskriminerar – alltså kan en personal i t.ex. skola/förskola diskriminera en elev/ett barn, men inte tvärtom. En elev/ett barn kan därmed inte heller diskriminera en annan elev/ett annat barn, eftersom de är jämställda. När det inte finns någon maktobalans mellan de som är inblandade, till exempel om båda eller samtliga är elever/barn på skolan/förskolan, så klassas handlingen istället som trakasserier.

De sex olika typerna av diskriminering:

Direkt diskriminering -när någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan i en jämförbar situation och det har samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Indirekt diskriminering-när det finns en regel eller en rutin som verkar neutral men särskilt missgynnar personer med visst kön, viss könsidentitet eller uttryck, viss etnisk tillhörighet, viss religion eller annan trosuppfattning, viss funktionsnedsättning, viss sexuell läggning eller viss ålder. Då kan regeln vara diskriminerande, trots att det är samma regel som tillämpas för alla.

Bristande tillgänglighet - när en person med en funktionsnedsättning missgynnas genom att en verksamhet inte genomför skäliga tillgänglighetsåtgärder för att den personen ska komma i en jämförbar situation med personer utan denna funktionsnedsättning.

Instruktioner att diskriminera-när personal i skola/förskola ger en order eller instruerar någon som är i beroendeställning att diskriminera någon annan.

Trakasserier-ett uppträdande som kränker ett barns eller en elevs värdighet och som har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna.

Sexuella trakasserier-ett uppträdande av sexuell natur som kränker ett barns eller en elevs värdighet. Det kan handla om kommentarer, att någon tafsar eller kastar närgångna blickar.

Diskrimineringslagen kräver inte ett bakomliggande syfte eller en avsikt (så kallat uppsåt) för att en handling ska räknas som diskriminering.

Definitioner av kränkande behandling

Med kränkande behandling avses ett uppträdande som utan att vara diskriminering enligt diskrimineringslagen kränker ett barns eller en elevs värdighet. En kränkande behandling kan alltså inte kopplas till de sju olika diskrimineringsgrunderna.

Kränkande behandling är ett beteende som är oönskat. Det är barnet eller eleven som upplever sig utsatt för kränkande behandling som avgör vad som är oönskat och kränkande. För att det ska vara fråga om kränkande behandling enligt lagen måste kränkningen vara märkbar och tydlig. Den som kränker någon måste också förstå att uppträdandet upplevs som kränkande. I många situationer är det uppenbart att ett beteende är kränkande, men om det inte är det så måste barnet eller eleven klargöra för den som kränker att beteendet är ovälkommet. Barnet eller eleven kan också ta hjälp av personalen i verksamheten att göra detta. Det är viktigt att komma ihåg att yngre barn inte alltid har möjlighet att förmedla sina känslor på samma sätt som äldre barn.

Kränkande behandling kan utföras av en eller flera personer och riktas mot en eller flera. Kränkningarna kan äga rum vid enstaka tillfällen eller vara systematiska och återkommande. De kan vara synliga och handfasta likaväl som dolda och subtila. Kränkande behandling kan t ex vara nedsättande ord, ryktesspridning, förlöjliganden eller slag och sparkar. Kränkningarna kan även bestå av utfrysning eller hot. Kränkande behandling kan också förekomma på sociala medier.

Samverkan med anställda och barn/elever kring utarbetandet av planen

I arbetet mot kränkning, trakasserier och diskriminering ska samverkan ske med anställda i verksamhet och det ska framgå hur barn/elever involveras i arbetet. Utformningen och omfattningen av barnens eller elevernas deltagande ska anpassas efter deras ålder och mognad. Planen ska vara känd av alla berörda, både personal, barn/elever och vårdnadshavare.

På Egebyskolan, arbetar vi på följande vis:

- Skolan för en dialog via föräldraråd minst 1 gång per läsår eller vid uppkomst av särskilt ärende.
- Eleverna görs delaktiga via klassråd utifrån ålder och mognad vid varje års revidering av "Plan kränkande, trakasserier och diskriminering".
- Efter vårens revidering presenteras planen på APT vid höstterminens uppstart då medarbetare involveras.
- Trygghetsgruppen går ut i alla klasser under september månad och presenterar syftet med gruppen och planen mot "kränkande, diskriminering och trakasserier".
- Trygghetsgruppen går ut med "trygghetsenkät" till alla elever 1 gång per termin för att göra en tydlig kartläggning av nuläget.
- Skolsköterskan för ett hälsosamtal med samtliga elever i åk 1 där flera frågor berör känslan av att gå i skolan. Skolledningen får ta del av informationen som gäller skolans trygghetsarbete som bildar ett underlag till revideringen av planen.

Trivsel- och trygghetsskapande insatser

I skolan och förskolan görs många åtgärder och insatser för att öka trivsel och trygghet och allas lika möjligheter och därmed också minska risk för framtida kränkningar, trakasserier och diskriminering. Det är viktigt att arbeta för att barn, elever, vårdnadshavare och personal återkommande får möjlighet att reflektera kring normer, värderingar och relationer. Arbetet mot kränkande behandling, trakasserier och diskriminering ska präglade av arbetsformer, aktiviteter, läromedel och annan utrustning.

Trivsel- och trygghetsskapande insatser kan t ex vara värdegrunds- och temadagar, elevrådsarbete, trivselskapande arbete i klass, hur gruppindelningar och placeringar görs, trygghetsskapande rast-/ uteaktiviteter, schemaläggning, insatser som förbättrar arbetsmiljön, färgkodningar av olika slag, hälsosamtalen, trygghetsteamens arbete, genomgång av läromedel mm

Egebyskolans arbete mot en trivsamt och trygg plats att vistas på genom:

- Ständigt pågående arbete utifrån begreppet studiero, vad är det för elev och pedagog och hur skapar vi det tillsammans?
- Välkänt trygghetsteam som arbetar utifrån "Plan mot kränkande, trakasserier och diskriminering" på ett främjande, förebyggande och åtgärdande sätt.
- Värdegrundsarbete i klasserna.
- Väl synliga rast-vårdar som cirkulerar på skolgården och uppehåller sig bland eleverna.
- En vuxen som är domare vid olika regellekar där tvist om bedömning kan uppstå så som fotboll, king etc.
- Väl kända rastaktiviteter för eleverna, varje dag.

- Vissa platser utomhus, omklädningsrum och kapprum inne, kan av elever upplevas som otrygga och utifrån det har vi på Egebyskolan vuxenbemanning på dessa platser då elever vistas där.
- Riktade insatser mot elev som påtalar oro i särskilda sammanhang. Observationer och kartläggningar utifrån given frågeställning som exempelvis kommit upp på elevhälsoteam.
- Väl genomtänkta gruppindelningar/placeringar.
- Elevsamtal mellan pedagogerna kring elevens hela dag.

Egebyskolans utvärdering av målen år 2020-2021:

Mål:

Ett trygghetsteam som i första hand arbetar främjande och förebyggande för att minska de åtgärdande insatserna.

Utvärdering dec 2020: Kontinuerliga möten varje vecka efter en planerad dagordning har fungerat ok. Ärenden som kommit till THT har fördelats inom gruppen. Det har varit endast ett fåtal kränkingsärenden och alla är avslutade. Pga corona har vi anpassat aktiviteterna i årshjulet men planerar att återuppta de aktiviteterna till våren igen.

Juni 2021: Inga kränkingsärenden inkomna till THT

THT bör förtydliga sitt uppdrag ytterligare då det framkommit vid enkäter att en del funktioner saknas och efterfrågas.

THT bör se över det förebyggande och främjande arbetet till nästa termin.

THT bör matcha undervisningen i klasserna ytterligare efter behov.

THT ska uppdatera rutiner och dokument.

Mål:

På Egebyskolan pratar vi till varandra på ett trevligt sätt.

Utvärdering dec 2020: Enkätresultaten visar på att vi behöver ett fortsatt arbete kring vårt beteende mot varandra. Det förekommer fortfarande svordomar och kränkande beteenden. Även pedagoger upplever att ett fortsatt arbete är nödvändigt. Vår åtgärdstrappa när det gäller kränkande behandling elev mot elev har varit aktiv och gett positiva resultat. En del föräldrasamtal har genomförts och gett pos resultat. Även riktat stöd på rasterna som varit en åtgärdande insats har varit positiv. Vårt mål är dock inte uppnått då vi ska ha nolltolerans.

Juni 2021: Enkätresultaten från pedagogerna och sammanfattning av

utvecklingssamtalen visar på att majoriteten av elever och pedagoger pratar med varandra på ett trevligt sätt. Men det behövs ett fortsatt arbete kring hur vi talar med varandra framförallt mellan elev-elev.

Mål:

På Egebyskolan förstår vi och accepterar olikheter.

Utvärdering dec 2020: Enkäterna tyder på att vi har en "ok" acceptans och diskuterar ofta människors olikheter men trots det förekommer ändå en del kränkningar utifrån olikheter. Framförallt utifrån kulturer/religion muslimer/svenskar men också kön och utseende.

Juni 2021: Arbetet kring allas lika värde har gett positiva resultat. Både pedagoger och elever upplever att vi på Egebyskolan förstår och accepterar olikheter.

Mål:

Egebyskolan har en miljö där man kan lära under elevens hela dag.

Utvärdering dec 2020: Enkätresultaten och utsago från pedagoger är att vi bör prioritera studiero och lärmiljöer till vårterminen. Fler elever upplever att de inte har studiero och det förekommer i alla klasser från fsk-år 3. Vi pedagoger både i skolan och på fritids ska diskutera begreppet och utvärdera höstens insatser nu i maj. Vidare ska vi pedagoger planera lämpliga åtgärder för att förbättra lärmiljöerna för eleverna både på skoltid och på fritidstid. Vi planerar göra enkäter för pedagogerna till våren där vi utvärderar om varje pedagog skapar goda lärmiljöer och goda relationer till varje elev.

Juni 2021: Insatser kring lärmiljö har gett positiva resultat. Majoriteten av pedagoger och elever upplever att studieron har förbättrats sedan dec.

Kartläggning av risker avseende kränkande behandling, trakasserier och diskriminering

Syftet är att upptäcka risker för kränkande behandling, trakasserier och diskriminering eller andra hinder för barns lika rättigheter och möjligheter. Det är viktigt att regelbundet kartlägga barnens och elevernas trygghet och trivsel samt deras uppfattning om förekomsten av kränkande behandling, trakasserier och diskriminering. Genom att kartlägga den egna verksamheten säkerställs att de åtgärder som genomförs motsvarar verksamhetens faktiska behov. Kartläggningen ska leda till att verksamheten får förståelse för eventuella risker. En kartläggning kan innehålla många olika moment t ex enkäter, samtal/intervjuer med elever/personal enskilt eller i grupp, arbetsplatsträffar, trygghetsvandringar, dokumentation av tidigare kränkings- och diskrimineringsärenden och översyn av rutiner.

Det är viktigt att kartläggningen görs utifrån samtliga diskrimineringsgrunder. Kartläggningen ska ha ett generellt anslag med inriktning på förhållanden inom verksamheten och inte enskilda individers etniska tillhörighet, religion, sexuella läggning etc. Det ska alltså inte göras någon kartläggning på individnivå

avseende personliga förhållanden och eventuellt känsliga personuppgifter får inte kunna kopplas ihop med någon individ.

Egebyskolans kartläggningsområden 2021/2022:

Undersök och Analysera

- Skolsköterskans hälsosamtal i Årskurs 1
- Trygghetsenkät för personalen
- Trygghetsenkäter för elever
- Enskilda samtal med elever (av socialpedagog)
- Klasssamtal mellan socialpedagog och lärare/fritidspersonal kring trygghetsenkäten.
- Elevhälsoteam där elevärenden presenteras och förs en dialog kring.
- Observationer och kartläggningar gjorda av socialpedagog utifrån olika frågeställningar.
- Planerade möten veckovis där elevens hela dag diskuteras mellan pedagogerna och lärarna.
- Arbetsplatsträffar
- Intervjuer och samtal med personal vid händelser som sker inom kränkande behandling, trakasserier och diskriminering.
- Vid behov gå igenom dokumentation av tidigare kränkningar och diskrimineringsärenden.

Analys av kartläggningen

Efter kartläggningen ska orsakerna till upptäckta risker för kränkande behandling, trakasserier och diskriminering analyseras. Att förstå orsakerna till riskerna är en förutsättning för att kunna sätta upp konkreta mål och genomföra relevanta åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling, trakasserier och diskriminering framöver.

Egebyskolans analys av kartläggningen och årets utvärdering:

Detta år har varit ett annorlunda år. Vi har fått anpassa mycket i vår verksamhet för att skydda oss mot covid 19. Vårt främjande och förebyggande arbete med kamratstärkande gemensamma dagar har fått läggas på is. Pedagogerna saknar dessa insatser enligt enkätresultatet men vi planerar att ha de gemensamma dagarna igen detta läsår om covid 19 tillåter.

Många av de mål vi har arbetat med i år har vi lyckats med. Detta enligt de kartläggningar och undersökningsmetoder vi haft i form av hälsosamtal, utvecklingssamtal och pedagogenkäter. Resultaten från dessa metoder tyder på att vårt trygg och trivsarbete är framgångsrikt. Majoriteten av eleverna upplever att de känner sig trygga och trivs på skolan. Det är ett fåtal elever som upplever att de känner sig ensamma på rasten eller att de råkat ut för kränkningar. De kränkningar som uppstått har kunnat härledas till specifika

händelser där båda parterna varit i konflikt. Lite oro har funnits bland år 3 inför att börja på lagmanskolan men det har pedagogerna tillsammans med skolsköterska och föräldrarna hanterat. Likaså finns "hot spots" på rasterna där vi rastpedagoger ska prioritera vår närvaro. Vi rastpedagoger ska se över rastverksamheten och planera för hur och var vi ska befinna oss på skolgården nästa läsår.

Kränkningsärenden har varit ytterst få, endast ett ärende som fallit inom ramen för kränkning när vi behövt samla alla parter och gått igenom vad som hänt och samtalat kring hur vi kan förebygga att det inte upprepar sig.

En del pedagoger saknar tydlighet kring THT:s uppdrag med tillhörande dokument och rutiner.

De flesta elever och pedagoger upplever att vi är trevliga mot varandra på skolan. Ett fåtal pedagoger och elever tycker att det fortfarande förekommer svordomar och otrevligt språkbruk. Likaså bör vi pedagoger tänka på hur vi agerar mot svordomar och kränkande behandling, Framförallt allt ATT agera.

Samtliga pedagoger och elever upplever att Egebyskolan förstår och accepterar likheter. Superbra!

Lärmiljön har förbättrats avsevärt i samtliga klasser och verksamheter även om det fortfarande finns klasser och verksamheter som upplever att det finns moment som är extra utmanande. Att förbättra eller upprätthålla positiva lärmiljöer finns med som mål även till nästa läsår.

Aktiva åtgärder för att undvika kränkande behandling, trakasserier och diskriminering samt mål för arbetet

Efter att ha utvärderat målen för föregående läsår och kartlagt nuläget ska det förebyggande arbetet planeras för kommande läsår. Åtgärderna ska handla om att undanröja risker för att barn och elever blir utsatta för kränkande behandling, trakasserier och diskriminering inom ramen för verksamheten. Mål ska sättas upp för det förebyggande arbetet samt vilka åtgärder som ska genomföras för att nå målen. För varje mål ska också en tidsplan bestämmas samt ansvariga utses.

Åtgärderna ska motsvaras av faktiska behov. Det betyder inte att det måste finnas ett barn/elev i verksamheten som kan drabbas idag utan att det finns risker eller hinder som skulle kunna leda till att någon blir kränkt, trakasserad eller diskriminerad.

Åtgärda, följa upp och utvärdera
Egebyskolans mål läsår 2021/2022

Mål:
Ett Trygghetsteam som arbetar främjande, förebyggande och åtgärdande.
Åtgärder
<ul style="list-style-type: none"> • Trygghetsteamets uppdrag tydliggörs för alla som arbetar på Egebyskolan. • Trygghetsteamet aktualiserar dokument och rutiner som finns. • Trygghetsteamet arbetar främjande och förebyggande utifrån klassernas behov.
Datum när åtgärden påbörjas
Höstterminen 2021
Ansvarig för genomförandet
Trygghetsteamet samt alla som arbetar på Egebyskolan
Uppföljningsmetod och datum
Trygghetsenkät för vuxna och elever samt övrig information som framkommit under terminen.
Utvärdering
HT-21 VT-22

Mål:
Svordomar och kränkningar ska minska på skolan.
Åtgärder
<ul style="list-style-type: none"> • All personal på Egebyskolan är goda föredömen. Agerar och pratar vänligt till varandra och till eleverna. • All personal reagerar och agerar vid svordomar och kränkningar.
Datum när åtgärden påbörjas
Höstterminen 2021
Ansvarig för genomförandet

All personal på Egebyskolan
Uppföljningsmetod och datum
Trygghetsenkäter i December -2021 samt i maj-2022 samt övrig information som framkommit under terminen.
Utvärdering
HT-21 VT-22

Mål:
En skola för alla
Åtgärder
<ul style="list-style-type: none"> • Vi pedagoger undervisar om allas lika värde, olikheter och om alla människors olika förutsättningar. • Vi pedagoger har ett positivt förhållningssätt och samtalar kring värdegrunden som en del av den vardagliga undervisningen.
Datum när åtgärden påbörjas
Höstterminen 2021
Ansvarig för genomförandet
All personal på Egebyskolan
Uppföljningsmetod och datum
Trygghetsenkäter för elever och personal 1 gång/termin samt övrig information som framkommit under terminen.
Utvärdering

Mål:
En lärmiljö där alla elever ges förutsättningar att lyckas i sitt lärande både i skola och på fritids.
Åtgärder
<ul style="list-style-type: none"> • Alla på skolan arbetar aktivt för att skapa goda relationer. • Vi har välplanerad undervisning där målen tydligt framgår för eleverna. • Vi skapar en miljö där eleverna känner sig trygga och har arbetsro.
Datum när åtgärden påbörjas
Höstterminen 2021
Ansvarig för genomförandet
All personal på Egebyskolan
Uppföljningsmetod och datum
Trygghetsenkäter för elever och personal 1 gång/termin samt övrig information som framkommit under terminen.
Utvärdering
HT-21 VT-22

Mål:
En trivsamt skolgård som uppmanar till lek och goda vänskapsrelationer.
Åtgärder
<ul style="list-style-type: none"> • Vi rastpedagoger ser kontinuerligt över var vi bör befinna oss på skolgården för att eleverna ska känna sig trygga. • Vi erbjuder eleverna rastaktiviteter varje dag. • Vi rastpedagoger är närvarande och engagerade vuxna. • Vi löser konflikterna innan eleverna går in från rasten.
Datum när åtgärden påbörjas
Höstterminen 2021
Ansvarig för genomförandet

All personal på Egebyskolan
Uppföljningsmetod och datum
Trygghetsenkäter för elever och personal 1 gång/termin samt övrig information som framkommit under terminen.
Utvärdering
HT-21 VT-22

Anmälningrutiner när misstänkt kränkning, trakasserier eller diskriminering skett

Anmälningsskyldigheten omfattar alla händelser som kan utgöra kränkande behandling, trakasserier eller diskriminering. Det ska inte göras någon värdering av hur allvarlig händelsen är innan den anmäls till rektor som anmäler vidare till huvudman. Anmälan ska göras skyndsamt och görs i det digitala systemet för arbetsskador, tillbud och misstänkta kränkningar, trakasserier och diskriminering.

Skyldigheten att anmäla gäller inte bara om personalen får kännedom om att ett barn eller en elev upplever sig ha blivit utsatt för kränkande behandling, trakasserier eller diskriminering utan också om personalen själv uppmärksammar eller på annat sätt får kännedom om en händelse som kan utgöra kränkande behandling, trakasserier eller diskriminering.

Det ska framgå hur man som barn/elev och vårdnadshavare rapporterar misstänkta kränkningar, trakasserier och misstänkt diskriminering, på den enskilda förskolan/skolan.

Egebyskolans anmälningrutiner:

Steg 1

Om klassläraren/pedagog/elev/vårdnadshavare uppfattar en händelse som faller inom ramen för likabehandling/trygghetsplanen är det först och främst ansvarig klasslärare som ska utreda vad som har hänt. Sker händelsen när annan pedagog är ansvarig ex på rasten är det viktigt att den pedagogen i direkt anknytning till händelsen berättar vad som hänt med ansvarig klasslärare. Sker det inom fritidsverksamheten är det ansvarig pedagog som undersöker vad som hänt.

- Klassläraren/pedagog samtalar med samtliga inblandade. Först eleven själv, sedan andra elever/pedagoger och sedan ev föräldrarna.
- Ev anpassningar/åtgärder sätts in
- Vid upprepningar samtal med vårdnadshavare ev tillsammans med elev.
- Klassläraren/pedagogen bedömer sedan om en anmälan ska göras till trygghetsteamet. Använd blanketten "Anmälan till trygghetsteamet" Bifoga länk/dokument

Vid allvarligare incidenter kan trygghetsteamet bli inkopplat direkt.

Steg 2

Vid misstanke om kränkning/diskriminering ska ansvarig klasslärare efter samtal med inblandade elever/pedagoger/vårdnadshavare bedömt att ärendet ska gå vidare till trygghetsteamet.

- Trygghetsteamet avgör om ärendet är ett kränkingsärende. Använd blanketten "Utredningar kränkningar". Om trygghetsteamet misstänker kränkning/trakassering eller misstänkt diskriminering är det rektor som har huvudansvaret. Anmälan ska göras i det digitala systemet Stella av klassläraren eller ansvarig pedagog som var delaktig vid händelsen.
- Trygghetsteamet har utredande samtal med samtliga parter och avgör nästa steg i processen. (rektor/konsekvenser/åtgärder/anpassningar).
- Trygghetsteamet har uppföljningsmöte med ansvarig klasslärare.
- Ärendet avslutas

Utredning av misstänkt kränkande behandling och diskriminering - Vuxen mot barn/elev

När personal utsatt barn/elever för misstänkt kränkning och diskriminering är det rektor som genomför utredningen. Alla inblandade informeras om att utredning påbörjats och vem som är ansvarig.

Blanketten "Utredning av misstänkt kränkning/diskriminering/trakasserier" ska användas. När utredningen är klar skannar rektor den och eventuella bilagor in i det digitala system där anmälan gjorts. Då ärendet har avslutats sänds papperskopior (utan bilagor) till verksamhetschefen för resursenheten.

Utredning av misstänkt kränkande behandling och trakasserier - Barn/elev mot barn/elev

I ärenden som sker mellan barn/elever är det i första hand den personal som arbetar närmast barnet eller eleven som utreder det inträffade. I vissa verksamheter finns speciellt inriktade team t ex trygghetsteam, antimobbningsgrupper eller likabehandlingsgrupper som ansvarar för det operativa arbetet.

Allmänt om utredning

Berörda barn, elever, vårdnadshavare och personal måste få kunskap om vem som är ansvarig för utredningen. De måste också få tydlig information om vad som kommer att hända härnäst och om de kommande stegen i processen, vad utredningen kommer att innehålla. Det krävs inga bevis på att kränkning eller trakasserier skett för att en utredning ska inledas. Utredningsskyldigheten är också oberoende av om det förelåg en avsikt att kränka/trakassera eller inte. Skyldighet att utreda gäller även om barn/elev och/eller vårdnadshavare inte vill att händelsen ska utredas.

Huvudmannen är skyldig att utreda misstänkta kränkningar/trakasserier även om dessa sker från t ex föräldrar på besök i verksamheten. Även situationer som uppstår utanför verksamheten omfattas om de har koppling till verksamheten. Det kan t ex handla om sådant som händer på vägen till eller från verksamheten och på sociala medier.

Den som utreder måste skaffa sig en självständig uppfattning om vad som hänt. Man kan alltså inte låta saken bero om de inblandade lämnar motstridiga uppgifter.

Blanketten "Utredning av misstänkt kränkning/diskriminering/trakasserier" som finns i Mint ska användas. Om andra professioner bidrar med underlag eller om t ex utskrifter/kort från sociala medier görs, ska dessa läggas till som bilagor.

När utredningen är klar skannar rektor den och eventuella bilagor in i det digitala system där anmälan gjorts. Papperskopia (utan bilagor) skickas till verksamhetschefen för resursenheten då ärendet har avslutats.

Utredningens innehåll

- allsidig beskrivning av händelsen utifrån båda parter perspektiv
- på vilket sätt och när vårdnadshavare blivit informerade om händelsen
- om anmälan gjorts till andra myndigheter
- bedömningen om det handlar om en kränkning/trakasserier eller inte
- beslut om åtgärd

Syftet med utredningen är att få tillräcklig information och kunskap om situationen, så att man kan bedöma om det är en kränkning/trakasserier och vilka åtgärder som måste vidtas för att få den eventuella kränkningen/trakasserier att upphöra. Utredningens omfattning och metod måste anpassas till varje enskilt fall. Ibland kan det vara tillräckligt att med några få frågor få händelsen kartlagd. En sådan enkel utredning kan dock bara anses tillräcklig om händelsen varit bagatellartad och situationen därefter upplärd. I andra fall kan utredningsskyldigheten bli mer långtgående och omfatta fler barn/elever samt personal. En sådan utredning kan t ex omfatta observationer, dokumentstudier, konsultation med elevhälsopersonal, samtal med elever och personal som indirekt/ direkt berörs av händelsen, konversation på sociala medier etc. En utredning kan även involvera vårdnadshavare.

Åtgärderna

Om en kränkning/trakasserier har skett måste omedelbara åtgärder sättas in. Vilka åtgärder som sätts in måste avgöras i det enskilda fallet. Det kan vara åtgärder på både individ- grupp och organisationsnivå. Åtgärderna behöver ofta riktas mot båda parter, mot den som utsatt eleven/barnet men också den utsatta eleven/barnet kan behöva någon form av stöd. Tänkbara åtgärder kan vara återkommande samtal med barn eller elever och vårdnadshavare utifrån behov, observationer, assistent eller resurspersoner för de som kränker, omorganisation i och av grupper samt schemaändringar, stöd av elevhälsopersonal, ökad uppsikt på särskilda platser vid vissa tidpunkter, ändrade val av arbetssätt/läromedel eller kompetensutveckling. Verksamheten måste överväga om det kan behövas insatser mot barn som berörs indirekt av händelsen. Alla åtgärder måste dokumenteras. För att vara säker på att kränkningen/trakasserier upphört måste vidtagna åtgärder följas upp noga och även detta dokumenteras.

I skollagen regleras vilka disciplinära åtgärder som kan vidtas mot en elev som uppträder olämpligt. De åtgärder som vidtas för att komma till rätta med kränkningar eller trakasserier får inte strida mot bestämmelserna om disciplinära åtgärder i skollagen. Disciplinära åtgärder får aldrig användas som bestraffning.

Anmälan till andra myndigheter

Oavsett om en anmälan har gjorts till en annan myndighet eller inte är verksamheten skyldig att utreda misstänkta kränkningar/trakasserier och vidta relevanta åtgärder.

Var och en i personalen och huvudmannen har en skyldighet att anmäla till socialtjänsten om man misstänker att ett barn/elev far illa eller på annat sätt behöver stöd, hjälp och skydd enligt socialtjänstlagen. En del fall av kränkande behandling och trakasserier kan också utgöra brott. En bedömning om en polisanmälan ska göras bör ske i varje enskilt fall, men det finns ingen lagstadgad skyldighet för skolan att polisanmäla en elev som begått brott. För mer info läs "Riktlinjer för polisanmälan om brott och anmälan till socialtjänsten när barn far illa".

Vid händelse som inneburit allvarlig fara för liv eller hälsa ska Arbetsmiljöverket underrättas. Anmälan görs via nätet på www.anmalarbetskada.se. Detta gäller även händelser som orsakats genom våld eller hot om våld.

4. Ansvar och uppföljning

Ansvarsförhållanden

Utbildningsnämnden har det övergripande ansvaret för arbetsmiljön i verksamheten. Ansvaret för det systematiska arbetsmiljöarbetet har nämnden delegerat till utbildningschefen, som i sin tur har delegerat ansvaret till rektorer. I ansvaret ingår att barn och elever har en arbetsmiljö som är utvecklande och fri från kränkande behandling, trakasserier och diskriminering. Huvudmannens ansvar att utreda omständigheterna kring misstänkta kränkningar, trakasserier och diskriminering har nämnden delegerat till rektorer.

Ansvaret för att ta emot anmälningar har nämnden delegerat till verksamhetschefen för resursenheten.

Uppföljning

Utbildningsnämnden får en samlad bild av arbetet mot kränkande behandling, trakasserier och diskriminering genom:

- att ta del av enheternas planer
- den övergripande samlade analys av anmälningar som verksamhetschefen för resursenheten genomför varje läsår samt rapportering av större enskilda ärenden
- besök ute i verksamheterna som representanter för nämnden genomför

Utbildningsförvaltningen
Utbildningsförvaltningen
Telefon: 0142-850 00
E-post: utbildning@mjolby.se
Burensköldsvägen 11-13, 595 80 Mjölby

